

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 17.7.2006
COM(2006) 398 konč.

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

**Celovito preprečevanje in nadzorovanje kemičnega onesnaževanja površinskih voda v
Evropski uniji**

{SEC(2006) 947}
{COM(2006) 397}

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

Celovito preprečevanje in nadzorovanje kemičnega onesnaževanja površinskih voda v Evropski uniji

(Besedilo velja za EGP)

1. NAMEN SPOROČILA

1.1. Uvod

Okvirna direktiva o vodah (the Water Framework Directive - WFD)¹, ki je bila sprejeta leta 2000, vzpostavlja nov režim za preprečevanje in nadzorovanje kemičnega onesnaževanja površinskih in podtalnih voda. WFD od Komisije zahteva tudi, da predstavi posebne predloge o prednostnih snoveh v površinskih vodah.

Obstaja veliko potencialnih onesnaževal, ki lahko ogrožajo kakovost rek, jezer ter obalnih in morskih voda. Onesnaževanje voda lahko povzročijo organske snovi, hranila in številne kemične snovi, ki so bodisi proizvedene za namerno uporabo (na primer pesticidi) ali pa so nastale nenamerno med proizvodnimi postopki (na primer policiklični aromatski ogljikovodiki pri procesih zgorevanja). V sladkih vodah je na tisoče posameznih sledljivih snovi in mnogo teh bo na koncu prispelo v morske vode.

Omejeno število kemičnih onesnaževal v površinskih vodah je bilo v vsej EU opredeljenih kot posebno zaskrbljujočih zaradi njihove razširjene uporabe in visokih koncentracij v rekah, jezerih in obalnih vodah. Ta so opredeljena kot "prednostne snovi"². Obstaja tudi podskupina, „prednostne nevarne snovi“, za katere zaradi njihove visoke obstojnosti, bioakumulacije in strupenosti veljajo strožji okoljski cilji. Ob prednostnih snoveh morajo države članice opredeliti tudi druga kemična onesnaževala, ki ovirajo doseganje ciljev WFD.

Pristop k odpravljanju kemičnega onesnaževanja površinskih voda je vključen v širši strateški pristop, vzpostavljen v sedemdesetih letih 20. stoletja. WFD v celoti vključuje in posodablja to dolgoročno politiko, da bi se celovito, prožno in sodobno odzvala na vztrajno grožnjo, ki jo predstavljajo prekomerne koncentracije kemičnih snovi v vodah EU.

---

¹ Direktiva 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1), kakor je bila spremenjena z Odločbo 2455/2001/ES z dne 20. novembra 2001 o določitvi seznama prednostnih snovi na področju vodne politike (UL L 331, 15.12.2001, str. 1)

² Člen 16 WFD: 33 posameznih snovi ali skupin snovi je bilo izbranih v prvem seznamu prednostnih snovi, kot je bil sprejet v Odločbi 2455/2001/ES (glej opombo 1). Več informacij o metodologiji in rezultatih ter o določitvi prednostnih nalog se nahaja na spletnem naslovu http://europa.eu.int/comm/environment/water/water-dangersub/pri_substances.htm

Skupaj s predlogom za Direktivo o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike³ to sporočilo predstavlja širši konceptualni okvir in razlago pristopa politike, ki ga je izbrala Komisija.

1.2. Kakšen je splošen konceptualni okvir?

Ob izkopavanju, proizvodnji ali predelavi kemikalij se lahko pojavijo emisije, izpusti in uhajanje v zrak, vodo in tla. Odpadni materiali, ki nastajajo ob teh dejavnostih, se prav tako nalagajo v okolju. Neposredni izpusti iz rudnikov ali tovarn v vodo so očitni vzrok za onesnaževanje. Manj očitna onesnaževala so snovi, ki se nalagajo iz ozračja. Ko je snov na trgu, se lahko uporabi v proizvodnih postopkih za proizvodnjo potrošniškega blaga, ob tem pa se lahko pojavijo izpusti, emisije in uhajanja v okolje. Po uporabi izdelkov (npr. čistil, pesticidov, gradbenega materiala) je uhajanja še več. Nazadnje ko se materiali odstranijo kot trdni ali tekoči odpadki, se uhajanje lahko še poveča.

Ukrepi za preprečevanje in nadzorovanje kemičnega onesnaževanja voda morajo upoštevati te različne povezave. Nadzorovanje emisij in postopkov lahko med proizvodnjo kemikalij ter njihovo naknadno vdelavo v druge izdelke zmanjša uhajanja. Omejitve pri trženju in uporabi kemikalij, vključno s postopki izdaje dovoljenj in odobritve, lahko še dodatno zmanjšajo morebitno zastrupljanje okolja. Pri zmanjševanju onesnaževanja so učinkoviti tudi ukrepi predelave in odstranjevanja odpadkov.

Ukrepi iz prejšnjega odstavka upoštevajo zmanjševanje ali nadzorovanje izpustov, emisij in uhajanja, vendar predstavljajo le polovico zgodbe. Člen 10 WFD določa "kombinirani pristop", ki vključuje uporabo okoljskih standardov kakovosti (OSK). Na podlagi podatkov o strupenosti, obstojnosti in bioakumulacijskem potencialu snovi, skupaj s podatki o tem, kaj se zgodi s kemikalijami v okolju, se lahko določijo mejne koncentracije, da bi zavarovali ljudi, rastlinstvo in živalstvo. Po vzpostavitvi OSK za vodo, usedline ali rastlinska/živalska tkiva ti predstavljajo merilo za zagotavljanje ekološke celovitosti vodnih ekosistemov ali varovanje zdravja ljudi pri uporabi vode (npr. pri kopanju ali odvzemu pitne vode).

Da bi bili nadzorni ukrepi in OSK učinkoviti, jih je treba kombinirati z učinkovitim sistemom spremljanja, zato da bi zagotovili izvajanje ukrepov in spoštovanje vrednot OSK .

Ta konceptualni okvir velja za vse vrste onesnaževanja vode. Poznejša razmišljanja pa se nanašajo izključno na regulativni okvir za prednostne snovi, ki ureja onesnaževanje z vsemi kemičnimi snovmi, ki negativno vplivajo na kakovost površinske vode⁴. Druga onesnaževala (na primer hranila in organske snovi) urejajo posebni dokumenti zakonodaje Skupnosti (npr. Direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode⁵ in Nitratna direktiva⁶).

---

³ COM(2006) 397 konč.

⁴ Opredeljene so kot posamezne snovi, ki tvorijo del skupin in družin, določenih v točkah od 1 do 9 Priloge VIII WFD.

⁵ Direktiva Sveta 91/271/EGS (UL L 135, 30.5.1991, str. 40)

⁶ Direktiva Sveta 91/676/EGS (UL L 375, 31.12.1991, str. 1)

1.3. Kako je bilo kemično onesnaževanje površinskih voda urejeno v preteklosti?

V zgodnjih sedemdesetih letih 20. stoletja so bila zaskrbljujoča poročila o Renu in drugih evropskih rekah, v katerih so dokumentirali visoke ravni kemičnega onesnaževanja, kar je povzročalo stalne pogine rib. V odgovor je Svet sprejel Direktivo o odvajanju nevarnih snovi v vodno okolje (Direktiva 76/464/EGS)⁷, ki določa ambiciozen program za preprečevanje in omejevanje onesnaževanja z nevarnimi snovmi. Kemična onesnaževala so bila uvrščena med snovi iz Seznama I, ki so bile opredeljene kot posebno toksične, obstojne in bioakumulacijske in bi jih morala urejati Skupnost, ter med manj problematične snovi iz Seznama II, urejanje katerih je bilo prepuščeno državam članicam. Leta 1982 je Komisija predložila seznam 132 kandidatk snovi za vpis na Seznam I. Do leta 1990 so bile določene mejne vrednosti emisij in standardi kakovosti za 18 od teh 132 snovi v petih "hčerinskih direktivah"⁸. Nato je Svet z utemeljitvijo, da je zakonodajni postopek počasen in neučinkovit, prekinil urejanje drugih snovi, ki jih je predlagala Komisija⁹. Svet je Komisijo pozval, naj glede na trenutne razprave o novi politiki o celovitem nadzorovanju in preprečevanju onesnaževanja (IPPC) ponovno razmisli o politiki.

Leta 1996 je bila sprejeta Direktiva IPPC¹⁰. Deloma je vključevala regulativni okvir Direktive 76/464/EGS, v kateri so mejne vrednosti emisij ohranjene kot minimalni zahtevki. Ker je Direktiva IPPC zajemala le nekatere obrate, je Komisija preostale ustrezne določbe Direktive 76/464/EGS vključila v svoj spremenjeni predlog za okvirno direktivo o vodah¹¹.

V 25 letih od sprejetja Direktive 76/464/EGS je Generalni direktorat za okolje Komisije objavil mnogo poročil o njenem izvajanju¹². Splošna presoja uspeha politike se razlikuje. Kljub jasnim in dokazljivim uspehom pri zmanjševanju onesnaževanja iz industrijskih točkovnih virov je bilo pri izvajanju veliko znatnih težav¹³.

WFD, ki temelji na celovitem nadzorovanju onesnaževanja, je premagala te ovire in zdaj obravnava probleme kemičnega onesnaževanja na bolj holističen, učinkovit in razlikovalen način. V sedanjem predlogu za direktivo Komisija predlaga, da je treba razveljaviti tudi pet hčerinskih direktiv. Vse navedeno bo pripomoglo k racionalizaciji in poenostavitvi okoljske zakonodaje.

---

⁷ UL L 129, 18.5.1976, str. 23

⁸ Direktive 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS in 86/280/EGS (kakor je bila spremenjena z direktivama 88/347/EGS in 90/415/EGS)

⁹ COM(90) 9 konč. z dne 8.2.1990 (ISBN 92-77-57387-2)

¹⁰ Direktiva 96/61/ES (UL L 257, 10.10.1996, str. 26).

¹¹ Glej COM(98) 76 konč. (UL C 108, 7.4.1998, str. 94) o spremembah COM(97) 614 konč. (UL C 16, 20.1.1998, str. 14) in COM(97) 49 konč. (UL C 184, 17.6.1997, str. 20)

¹² europa.eu.int/comm/environment/water/water-framework/library.htm

¹³ Konceptualni pristop, ki je temeljil na dveh možnostih, bodisi mejne vrednosti emisij bodisi okoljski cilj, je predstavljal glavno oviro. WFD je uvedla „kombinirani pristop“, ki uporablja moč obeh pristopov. Poleg tega roki za izvajanje niso bili jasni in minimalni prag za dopustno onesnaževanje ni bil določen. Prav tako je bila nejasna delitev odgovornosti med Evropsko komisijo in državami članicami. Nekatere od teh težav bi lahko rešili s smernicami za izvajanje, ki takrat niso bile zagotovljene.

2. PRISTOP, KI GA JE PREDLAGALA KOMISIJA

Splošni pristop, določen v WFD, je treba prenesti v specifične ukrepe, ki zagotavljajo odgovore na naslednja vprašanja (izhajajoča iz člena 16).

- (1) Katere snovi je na ravni Skupnosti treba urediti s predpisi?
- (2) Kakšna so merila in kazalci (OSK) za preverjanje, ali so bili cilji WFD doseženi?
- (3) Kakšne dodatne ukrepe je treba sprejeti na ravni Skupnosti, da bi dosegli te cilje?

Odgovor na prvo vprašanje ponuja seznam 33 (skupin) prednostnih snovi, urejanje katerih je bilo na ravni EU dogovorjeno leta 2001¹⁴. Nekatere od teh snovi so zelo zaskrbljujoče in so bile opredeljene kot „prednostne nevarne snovi“ in cilj WFD v zvezi s temi je v 20 letih ustaviti ali postopno odpraviti emisije, izpuste in uhajanje.

Glavni cilj sedanjega predloga za direktivo je odgovoriti na drugi dve vprašanji, tj. določiti usklajene okoljske standarde kakovosti in predlagati dodatne nadzorne ukrepe.

Komisija je leta 2001 začela s pomočjo intenzivnega in obširnega posvetovanja pripravljati ta predlog. Posvetovanje je večinoma potekalo v obliki rednih izmenjav s strokovnim svetovalnim forumom predstavnikov iz držav članic in drugih držav (Norveške, Bolgarije in Romunije), interesno skupino za industrijo in nevladnimi organizacijami. Poleg tega je predlog za OSK strokovno pregledal Znanstveni odbor za strupenost, strupenost za ekosisteme in okolje (SCTEE). Od junija do septembra 2004 je potekalo tudi pisno posvetovanje o osnutku direktive.

Med pripravljalnim postopkom sta bili izvedeni dve študiji, ki predstavljata temelj presoje vpliva.¹⁵ V presoji vpliva so bile upoštevane tri glavne možnosti in mnogo podmožnosti:

Možnost 1: Predlog se ne predstavi in urejanje se torej v celoti prepusti državam članicam.

Možnost 2: Predstavi se samo predlog o usklajenih OSK, specifikacija dodatnih nadzornih ukrepov pa se prepusti državam članicam.

Možnost 3: Na ravni Skupnosti se predlaga oboje, OSK in dodatni nadzorni ukrepi za emisije.

O teh se je pozneje podrobno razpravljalo.

---

¹⁴ Glej opombi 1 in 2.

¹⁵ SEC(2006) 947.

2.1. Okoljski standardi kakovosti

Okoljski standardi kakovosti (OSK) so koncentracije onesnaževal, ki se jih ne sme preseči, da bi zavarovali zdravje ljudi in okolja. Po okvirni direktivi o vodah OSK opredeljujejo okoljski cilj „dobrega kemijskega stanja površinske vode“ in tako predstavljajo merilo za presojo o tem, ali države članice izpolnjujejo zahtevo (glej člen 2, odstavek 24).

Nekateri OSK so bili v preteklosti določeni na ravni Skupnosti (glej Oddelek 1.3). Poleg tega je večina držav članic vzpostavila obširen sklop OSK na nacionalni in regionalni ravni ter na ravni povodja. Trenutno se nacionalni standardi kakovosti za prednostne snovi v vsej EU močno razlikujejo. Posledica tega so različna raven zaščite in različni pogoji za uporabnike vode (npr. industrijo) v različnih državah članicah.

Skrb Komisije je, da določitev OSK za prednostne snovi, ki po definiciji zadevajo celotno EU, zagotovi skladnost izvajanja direktive z obveznostmi pravnega besedila in primerljivost med državami članicami. Poleg tega obstaja potreba po usklajeni osnovi za presojo, zlasti za mednarodna povodja. Pri določanju OSK je treba prav tako upoštevati druga ustrezna področja politike, na primer kemikalije ali pesticide, ter zagotoviti skladnost presoj tveganja.

Najboljši način za doseg te ciljev je uskladitev OSK za prednostne snovi na ravni Skupnosti, zato je bila možnost 1, ni predloga, zavržena.

2.2. Ukrepi za nadzor onesnaževanja

Ob OSK okvirna direktiva o vodah od Komisije zahteva, da predstavi nadzorne ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja s prednostnimi snovmi ali da postopno odpravi emisije, izpuste in uhajanje prednostnih nevarnih snovi v celotni Skupnosti. Na voljo so številni instrumenti in so tudi že uveljavljeni, od nadzorovanja izdelkov (npr. omejitev trženja in uporabe) do nadzorovanja postopkov (npr. najboljše razpoložljive tehnologije, mejne vrednosti emisij) in gospodarskih ukrepov (npr. davki na pesticide).

Že pred WFD je bila uveljavljena zakonodaja Skupnosti, ki je pripomogla k doseganju ciljev WFD. Zlasti politike o kemikalijah (vključno s pesticidi in biocidi) in industrijskem onesnaževanju so veliko pripomogle. Poleg tega je Komisija od leta 2000 oblikovala številne predloge in odločbe, ki predstavljajo ukrepe za nadzorovanje onesnaževanja za posamezne prednostne snovi v skladu s členom 16 (6) WFD¹⁶. Ob tem bo sedanja revizija zakonodaje o kemikalijah¹⁷ znatno prispevala k izpolnjevanju ciljev WFD.

---

¹⁶ Na primer o ne vključitvi nekaterih pesticidov v priložo I Direktive 91/414/EGS (glej Odločbo 2004/247/ES za simazin, 2004/248/ES za atrazin) ali predlog za Direktivo o odpadkih iz rudarskih in drugih ekstraaktivnih dejavnosti (COM(2003) 319 konč.) ali predlogi za omejitev trženja in uporabe v skladu z Direktivo 76/769/EGS (npr. za pentaklorodifenil eter ali triklorobenzene) ali Strategija za živo srebro (COM(2005) 20 konč.) ali Uredba o obstojnih organskih onesnaževalih št. (EGS) 850/2004.

¹⁷ Predlog registracije, ocenjevanja in avtorizacije kemikalij – REACH (COM(2003) 644 konč.)

Vsi ti dokumenti zakonodaje EU in politike so podrobneje predstavljeni v presoji vpliva. Večina dokumentov zakonodaje se še ne izvaja popolnoma. Zato je nemogoče oceniti, ali bodo cilji WFD ob uresničevanju teh politik doseženi oziroma ali še obstaja vrzel, ki zasluži ukrepanje Skupnosti.

Med analizo socialno-ekonomskih vplivov različnih možnosti je bil priznan tudi ta izziv. Možnost 3 vsebuje številne predpostavke za opredelitev specifičnih ukrepov, veljavnih za vso EU (vključno z mejnimi vrednostmi emisij), za najbolj prizadete industrije, in sicer kemično (pretežno klor in pesticidi), železarsko in jeklarsko, proizvodnjo barvnih kovin, predelavo PVC ter rafinerije. Pri tej možnosti so bili po oceni študije stroški visoki (glede na podrobnosti glej presajo vpliva). V njej so opredeljeni tudi morebitni vplivi na zaposlovanje. Glede na razpoložljive podatke bi bilo bolj stroškovno učinkovito, prožno in sorazmerno prepustiti uvedbo dodatnih ukrepov (vključno z mejnimi vrednostmi emisij) državam članicam. Posledično je bila izključena možnost 3 zaradi nesorazmernih stroškov.

Komisija je torej prepričana, da bi morala celotna sedanja zakonodaja Skupnosti v večini primerov omogočiti uresničitev ciljev WFD. Istočasno presoja vpliva kaže, da je pri prednostnih snoveh najbolj stroškovno učinkovit in sorazmeren pristop določitev jasnih in usklajenih standardov in omogočanje maksimalne prožnosti za države članice pri njihovem doseganju. Če države članice zagotovijo dovolj dokazov, da so na ravni Skupnosti potrebni dodatni ukrepi, obstajajo različni mehanizmi v skladu z obstoječimi instrumenti, ki državam članicam dovoljujejo, da te dokaze kot podlago za razpravo predložijo Komisiji.

2.3. Vplivi predloga

Presoja vpliva je upoštevala socialno-ekonomske stroške izbrane možnosti politike, možnosti 2. Ocenjeni stroški so znašali približno 700 milijonov evrov in so bili znatno nižji kot pri možnosti 3. Presoja vpliva je jasno pokazala, da je možnost 2, določitev usklajenih OSK na ravni EU, najboljša izbira politike.

Tej študiji so sledile dodatne presoje. Po ocenah sedanje stopnje skladnosti s predlaganimi OSK je ta že večja, kakor je bilo pričakovano v študiji o stroških. Pri organskih snoveh skladnost dosega skoraj več kot 75 %, pri kovinah pa med 50–80 %. Vendar pa zaradi pomanjkanja izidov spremljanja za EU-10 in za nekatere prednostne snovi primanjkuje podatkov. Pri niklju, svincu in nekaterih organskih snoveh so bile stopnje skladnosti nižje od zgoraj navedenih.

Ob določanju usklajenih OSK so bile upoštevane številne podmožnosti, da bi izboljšali izbiro in pristope. Najpomembnejša je bila odločitev, da je treba osnovno načelo vključiti v presajo tveganja, izvedeno v okviru druge zakonodaje EU, zato da se zagotovi skladnost med različnimi področji politike. Nekatere od teh presoj vpliva še potekajo, zlasti za nikelj in svinec, in težko je predvideti, kdaj bodo zaključene. Če bodo razlike med presajo končnega tveganja in sedanjim predlogom precejšnje, se je Komisija zavezala k spreminjanju predloga OSK.

Preostale podmožnosti vključujejo razmišljanja o pristopih k določanju OSK za usedline, žive organizme, kovine in za zaščitena območja za odvzem pitne vode. Razpravljalo se je tudi o analizi in vidikih spremljanja, povezanih s skladnostjo. Na

splošno so bile podmožnosti izbrane zato, da bi z ohranjanjem visoke ravni varovanja okolja kar najbolj zmanjšali vpliv predloga.

Nazadnje je SCTEE strokovno pregledal OSK in širše pisno posvetovanje o osnutkih predlogov je pripomoglo k racionalizaciji predloga, npr. z izločitvijo nekaterih zavezujočih ciljev za nadzor nad emisijami. Poleg tega so bili na podlagi novih podatkov in pripomb SCTEE posodobljeni predlagani OSK za mnogo prednostnih snovi. V večini primerov (npr. pri niklju, svincu, živem srebru, nonilfenolu in policikličnih aromatskih ogljikovodikih) so bili posledica znanstvenih pregledov manj strogi OSK.

Zaradi teh prilagoditev bi se povečala sedanja stopnja skladnosti in zmanjšali gospodarski vplivi predloga.

2.4. Koristi predloga

Ta presoja vpliva obravnava predlagane ukrepe tudi glede na koristi, ki jih prinašajo, neposredne gospodarske koristi in na koristi neuporabe. Kot pri drugih presojah vpliva na tej stopnji koristi ni zares mogoče ovrednotiti in jih izraziti kot globalno številko. Neposredne gospodarske koristi vključujejo na primer zmanjšanje stroškov čistilnih naprav za pitno vodo in manj odlaganja onesnaženih usedlin, pri čemer lahko prihranki pri stroških potencialno znašajo 100–400 milijonov evrov na leto. Vendar pa se ne pričakuje, da bo predlog to možnost v celoti izkoristil, saj bo tudi po popolnem izvajanju predloga pitno vodo treba še naprej obdelovati, zato da se odstranijo prednostne snovi.

Ob tem se pričakuje dobički v ribiškem sektorju in sektorju lupinarjev in več možnosti za industrijo, da zagotovi čistejše tehnologije. Prav tako bi se zvrstile številne drugačne koristi za okolje in družbo, kot je varovanje in povečanje biotske raznovrstnosti, zmanjšana izpostavljenost kopalcev in deskarjev, čistejše usedline in manj akumulacij v živilski verigi, npr. ob napajanju živine in divjadi v rekah in jezerih.

Poleg tega bo predlog bistveno zmanjšal upravno breme. Zaradi usklajenih OSK v državah članicah ni treba izvajati podobnih pripravljalnih del, da bi se dosegli dobri znanstveni standardi. Predlog tudi racionalizira in poenostavlja spremljanje ter obveznosti poročanja, zlasti z razveljavitvijo petih obstoječih direktiv.

3. USMERJENI UKREPI O PREDNOSTNIH SNOVEH V OKVIRU OBSTOJEČIH PODROČIJ POLITIKE

Kot je navedeno zgoraj, predlagana direktiva ne vključuje dodatnih ukrepov za nadzor nad emisijami. Komisija meni, da so na voljo že vsa sredstva pravnih instrumentov, ki jih lahko države članice uporabijo, da se dosežejo cilji WFD za prednostne snovi. Za dodatno povečanje osredotočenosti in učinkovitosti ustrezne zakonodaje EU za namene WFD pa Komisija predlaga številne konkretne ukrepe .

Ukrep 1: o spremembi direktiv

Številne direktive je treba v obdobju 2006–2007 pregledati in spremeniti, zlasti Direktivi 96/61/ES in 91/414/EGS. Komisija namerava uporabiti te preglede za presojo o tem, ali je mogoče učinkovitost teh instrumentov pri preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja, ki ga povzročajo prednostne snovi, povečati. Pri Direktivi IPPC to med postopki za izdajo dovoljenj med drugim pomeni izrecno sklicevanje na prednostne snovi. Pri Direktivi o pesticidih je treba med drugim okrepiti naslednji element – upoštevanje tveganja za morsko okolje. Poleg tega potekajo prizadevanja za razvoj modelov za izpostavljenost na ravni povodij, zato da bi se upoštevala druga tveganja, na primer tista, ki vplivajo na odvzem pitne vode. Takšni modeli se v prihodnosti uporabijo med oceno tveganja.

Ukrep 2: o izboljšanju izvajanja in uveljavljanja

Že v okviru obstoječega zakona Skupnosti države članice bodisi *lahko* bodisi *morajo* nadzorovati emisije, izpuste in uhajanje prednostnih snovi, čeprav skladna in primerljiva uporaba teh določb na žalost ne obstaja. Za onesnaževala v okviru Direktive 76/464/EGS na primer se lahko in se morajo določiti okoljski standardi kakovosti. Če so ti standardi kakovosti redno preseženi, lahko države članice uporabijo širok obseg ukrepov v okviru različnih politik, vključno z Direktivo 91/414/EGS (npr. pregled izdaje dovoljenj) ali Direktivo 96/61/ES (npr. pregled dovolilnic), odvisno od razloga za preseganje. Medtem ko so omejitve pri proizvodnji, dajanju na trg in uporabi nekaterih strupenih snovi urejene na evropski ravni in to naj bi se v prihodnosti večinoma nadaljevalo, lahko države članice pod določenimi strogimi pogoji iz Pogodbe uvedejo nacionalne določbe za omejitev trženja in uporabe zaradi tveganja za vodno okolje¹⁸.

Da bi izboljšali izvajanje in uveljavljanje obstoječe zakonodaje EU, bo Komisija zagotovila izmenjavo informacij med njo in državami članicami v okviru skupne izvajalske strategije WFD za izmenjavo podatkov in mnenj o obstoječih možnostih ter delitev „zgodb o uspehu“ in „najboljših praks“.

Ukrep 3: o vzpostavljanju postopkov za države članice, da predložijo dokaze za ukrepe Skupnosti

Komisija bo vzpostavila jasne in pregledne postopke za zagotavljanje racionalnega in usmerjenega okvira za države članice, da zagotovijo ustrezne informacije o prednostnih snoveh za postopke odločanja na ravni Skupnosti. Takšni postopki bi lahko temeljili na členu 12 WFD in bi opredeljevali časovni raspored, postopek in obliko za predložitev dokazov ustreznim odborom ali organom za oblikovanje odločitev v skladu z zadevnim instrumentom.

¹⁸ Glej na primer Odločbo Komisije 2002/884/ES z dne 31. oktobra 2002 (UL L 308, 9.11.2002, str. 30)

Ukrep 4: o izboljšanju razpoložljivosti informacij

Že omenjeno vrzel v znanju bo treba v prihodnjih letih zapolniti. Uveljavitev Evropskega registra izpustov in prenosov onesnaževal¹⁹ bo gotovo v pomoč. Ob zagotavljanju podatkov o izpustih, emisijah in uhajanju si bo Komisija prizadevala povečati obseg podatkov o prednostnih snoveh, zlasti o okoljski kakovosti, smernicah in izpustih ter povezavah v vodnem okolju. V ta namen Komisija, skupaj z Evropsko agencijo za okolje, Skupnim raziskovalnim središčem in ESTAT, že razvija skupni „Evropski informacijski sistem o vodah“ (WISE)²⁰.

4. SKLEP

Okvirna direktiva o vodah, skupaj s sedanjim predlogom Komisije za Direktivo o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, določa jasne, ambiciozne in trajnostne cilje za prednostne snovi v površinskih vodah. Ti cilji so usmerjeni v zagotavljanje visoke ravni varovanja vodnega okolja in zdravja ljudi v zvezi z izpostavljenostjo koncentracijam teh kemikalij v vodi. Poleg tega povečujejo primerljivost pogojev za industrijo na notranjem trgu.

Komisija je prepričana, da je treba v skladu z načelom subsidiarnosti za zagotavljanje najbolj stroškovno učinkovite in sorazmerne ravni ter kombinacije ukrepov, da se ti cilji dosežejo, državam članicam zagotoviti največjo možno prožnost. V direktivi tako ne predlaga posebnih in dodatnih ukrepov, ampak se namesto tega osredotoča na uporabo širokega obsega obstoječih instrumentov Skupnosti in povečevanje njihove učinkovitosti, kakor je razloženo v tem sporočilu.

Ob popolni uporabi obstoječa zakonodaja EU zagotavlja trdno mrežo vzajemno delujočih politik za obravnavanje tega večdimenzionalnega in zapletenega problema. Vendar ob povečanju znanja o pritiskih na okolje, statusu in vplivih znotraj tega celovitega omrežja nedvomno obstajajo področja, ki jih je mogoče izboljšati, in opustitve, ki jih je mogoče odpraviti.

---

¹⁹ Uredba (ES) št. 166/2006 (UL L 33, 4.2.2006, str. 1)

²⁰ Glej koncept o WISE na spletnem naslovu <http://europa.eu.int/comm/environment/water/water-framework/transposition.html>